

Glosář k Božské komedii

Inferno - Peklo

contrappasso - trest odpovídající vině; zákon odplaty

Antinferno - „předšíň pekla“

Acheronte - podsvětní řeka Acherón

- ignavi - neteční

Limbo - Limbus, předpekli

- non battezzati - nepokřtění (nepokřtěné děti; Adam, Mojžíš, Abrahám; Homér, Ovidius, Aristoteles, Sokrates, Platón, Seneka, Hippokrates; řečtí a římské hrdinové aj.)

Inferno

- lussuriosi - smilníci, cizoložníci (Semiramis, Dídó, Kleopatra, Helena, Achilles, Paris, Tristan, Paolo Malatesta, Francesca da Polenta aj.)
- golosi - obžerové
- avari e prodighi - lakomci a marnotratníci (i církevní hodnostáři)
- iracondi e accidiosi - lidé zlostní a mrzutí, líní

Stige - řeka (bažina) Styx

città di Dite - město, jemuž vládne Dis = Pluto = Hádés

- eretici ed epicurei - kacíři a vyznavači epikureismu (Fridrich II., Farinata degli Uberti, Cavalcante Cavalcanti aj.)

Flegetonte - řeka Flegetón

- omicidi, predoni - vrazi; kořistníci a tyrani (Ezzelino da Romano, Dionýsos Syrakuský, Attila, Sextus Pompeius aj.)
- suicidi - sebevrazi (Pier delle Vigne)
- scialaquatori - ti, kdo promrhali svůj majetek
- bestemmiatori - rouhači
- sodomiti - sodomité (Brunetto Latini)
- usurai - lichváři

Burrato - rokle

Malebolge - 10 stupňů VIII. kruhu pekla

fraudolenti - podvodníci:

- ruffiani e seduttori - kuplíři a svůdci
- adulatori (lusingatori) - lichotníci
- simoniaci - svatokupci (papež Mikuláš III., který zde očekává také Bonifáce VIII. a Klementa V.)
- indovini - jasnovidci (Teiresiás, Michael Scotus aj.)
- barattieri - šejdíři, handlíři

- ipocriti - pokrytci (Kaifáš)
- ladri - zloději
- consiglieri fraudolenti - lstiví rádci (Odysseus)
- seminatori di discordie - rozsévači svárů (Mohamed)
- falsari - padělatelé

Cocito - ledová řeka Cocytós

- traditori dei parenti - ti, kdo zradili příbuzné (Caina - název podle biblického Kaina)
- traditori della patria - ti, kdo zradili vlast (Antenora - název podle trójského prince Anténora)
- traditori degli ospiti - ti, kdo zradili své hosty (Tolomea - název podle krále Ptolemaia XIII., který dal zabít Pompeia; nebo podle Ptolemaia z Jericha, který zradil Šimona Makabejského)
- traditori dei benefattori - zrádci dobrodinců (Giudecca - název podle Jidáše): Brutus a Cassius; Jidáš

Lucifero - Lucifer

Purgatorio - Očistec

spiaggia - pobřeží

- negligenti scomunicati - nedbalí v záležitosti pokání, kteří zemřeli jako exkomunikovaní

Antipurgatorio - předstupeň očistce

- negligenti che si pentirono in fin di vita - nedbalí, kteří se káli až na konci života
- negligenti che morirono di morte violenta - nedbalí, kteří zemřeli násilnou smrtí

valletta fiorita - rozkvetlé údolí

- principi negligenti - králové a knížata nedbalí v záležitosti pokání (Rudolf Habsburský, Přemysl Otakar II., Petr III. Aragonský, Karel I. z Anjou aj.)

Porta del Purgatorio (angelo guardiano) - brána očistce (anděl strážný)

7 kategorií hříšníků X 7 andělů a 7 odpovídajících ctností

- superbi - pyšní X angelo dell'umiltà (pokora)
- invidiosi - závistiví X angelo della misericordia (milosrdenství, štědrost)
- iracondi - zlostní X angelo della mansuetudine (mírnost, mírumilovnost)
- accidiosi - mrzutí, líní X angelo della sollecitudine (píle a vytrvalost v konání dobra)
- avari e prodighi - lakomí a marnotratní X angelo della povertà (chudoba)
- golosi - obžerové X angelo della temperanza (střídmost)
- lussuriosi - smilníci X angelo della carità (nezištná křesťanská láska)

Paradiso terrestre - pozemský ráj (Eden)

Paradiso - nebeský ráj

- I - cielo della Luna - spiriti che non adempirono i voti (vinou závažných překážek nedostáli některým slibům)
- II - cielo di Mercurio - spiriti attivi per desiderio di gloria (konali pro dobro víry, ovšem motivovala je touha po slávě)
- III - cielo di Venere - spiriti amanti (milující)
- IV - cielo del Sole - spiriti sapienti (moudří): Tomáš Akvinský a Bonaventura z Bagnoregia, každý vede 12 teologů a filozofů; Šalamoun
- V - cielo di Marte - spiriti militanti (bojující za víru): Jozue, Juda Makabejský, Karel Veliký, Roland, Gottfried Bouillonský, Robert Guiscard aj.)
- VI - cielo di Giove - spiriti giusti (spravedliví): David, Traján, Konstantin, normanský král Guglielmo il Buono aj.
- VII - cielo di Saturno - spiriti contemplanti (zasvěcení kontemplativnímu životu): svatí Pier Damiani, Benedikt, Makarius, Romuald aj.
- VIII - cielo di stelle fisse (nebeská sféra s nehybnými hvězdami): Kristus, Marie, archanděl Gabriel, apoštolé
- IX - cielo cristallino primo mobile (průzračná pohyblivá nebeská sféra, kterou otáčejí andělé)
- Empireo - Empyreum: trůn připravený pro Jindřicha VII.; Beatrice; sv. Bernard; Panna Marie
- Candida rosa dei beati - bělostná růže - nebeské sídlo blažených duší
- gerarchie angeliche - kůry andělské

angeli - andělé

arcangeli - archandělé

principati - knížectva

potestà - mocnosti

virtù - ctnosti

dominzioni - panstva

troni - trůnové

cherubini - cherubíni

serafini - serafíni

- Dio - Bůh